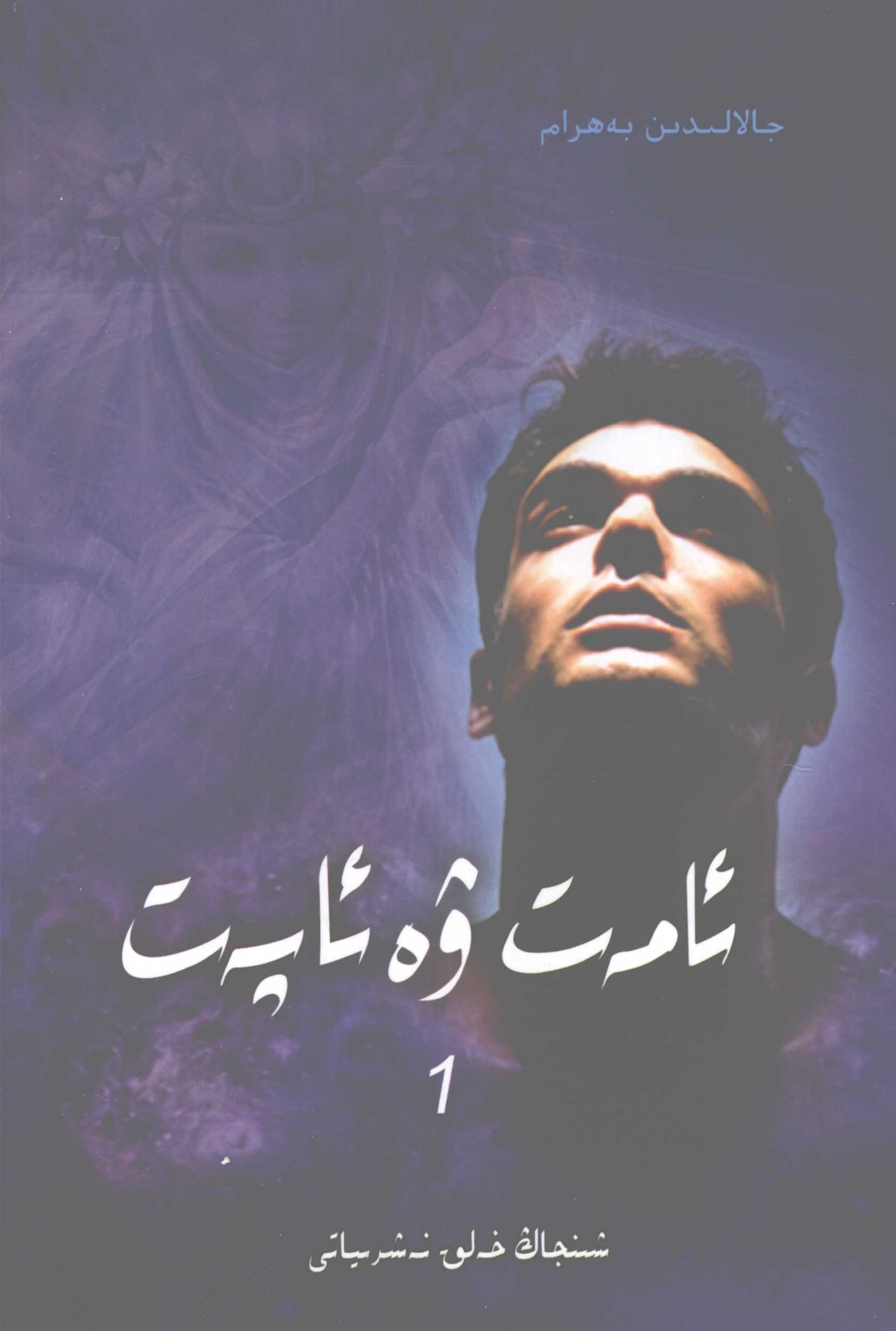

جالالىدىن بەھرام

ئامەت ۋە ئاپەت

1

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

جالالىدىن بەھرام

ئامەت ۋە ئاپەت

بىرىنچى توم

(رومان)

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

福与祸 . 上册/加拉力丁著. —乌鲁木齐:新疆人民出版社,2006.3(2008.11 重印)

ISBN 978—7—228—09910—8

Ⅰ.福… Ⅱ.加… Ⅲ.长篇小说—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 019122 号

责任编辑:穆纳尔江·托合塔洪
责任校对:阿依古丽·沙比提
封面设计:米尔扎提·阿布都拉·塔吉

福与祸(上)(维吾尔文)

加拉力丁 著

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路 348 号 邮编:830001)

新疆新华书店发行

新疆金版印务有限公司

880×1230 毫米 32 开本 16.125 印张 4 插页

2006 年 4 月第 1 版 2008 年 11 月第 4 次印刷

印数:15001—20000

ISBN 978—7—228—09910—8 定价:33.00 元

مەسئـۇل مۇھەررىرى : مۇنارجان توختاخۇن
مەسئۇل كوررېكتورى : ئايگۇل سابىت
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى : مىرزات ئابدۇللا تاجى

ئامەت ۋە ئاپەت (1)

ئاپتورى : جالالىدىن بەھرام

*

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى №348)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ جىنبەن مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى
فورماتى : 880×1230 مىللىمېتىر ، 1/32
باسما تاۋىقى : 16.125 قىستۇرما ۋارىقى : 4
2006 - يىلى 4 - ئاي 1 - نەشرى
2008 - يىلى 11 - ئاي 4 - بېسىلىشى
تىرازى : 15001—20000
ISBN 978—7—228—09910—8
باھاسى : 33.00 يۈەن

ھازىر زەھەرلىك چېكىملىك ياشلىرىمىزدا
بارغانسېرى ئېغىر ئىجتىمائىي ئاپەتكە ئايلانماقتا.
بۇ ئاپەت خەلقىنىڭ ئۈمىدى بولغان ياشلارنى
بەختسىزلەر، مەھبۇسلار، ساراڭلار، جەسەتلەر
لاگېرىغا ئىتتىرمەكتە. شۇنى بىلىشىمىز كېرەككى،
مىللەتنى يالغۇز تۈپ - زەمبىرەكلا ئەمەس، چې -
كىملىك نەيچىسى، ئىچىملىك رومكىسى بىلەن
بۇزۇقچىلىقمۇ خار - زەبۇن قىلالايدۇ !

— ئابدۇشۈكۈر مۇھەممەتئىمىن

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

... ئوتتۇز ياشقا كىرمەي تۇرۇپ ، يۈز يىللىق ھايات قىسمەتلىرىنى بېشىدىن كەچۈرگەن «ئا . ئا...»غا بېغىشلايمەن...

— ئاپتوردىن

مەن بېشىمدىن ئۆتكەن ئون نەچچە يىللىق كەچۈرمىشلىرىمىنى جالالىدىن بەھرامىغا سۆزلەپ بېرىشنى كېچە - كۈندۈز ئارزۇ قىلىپ كەلگەنىدىم . بۈگۈن بۇ ئارزۇيۇمغا يەتتىم... ئىچىمگە ئۇيۇپ كەتكەن نادامەت تاغلىرى گويا ئېرىپ كەتكەندەك بولدى . گەرچە سۆزلىگەنلىرىم ئىلگىرى - كېيىن ، ئېگىز - پەس بولسىمۇ ، ئالتۇن قازغۇچىلار قۇمدىنمۇ كېپەك ئالتۇننى ئايرىپ ئالالايدىغۇ ! يازغۇچىغا ئۇشۇقچە تەلەپ - ئىلتىماسلىرىم يوق ، پەقەت قەلىمىدىن بۇرۇنقىدەكلا چىنلىق ھەم سەمىمىلىك شەربەتلىرى تامسا ، مەندە ھېچقانداق ئارمان قالمايتتى ، شۇنداقلا ھايات قىسمەتلىرىم قۇرداشلىرىمغا ، كەلگۈسى ئەۋلادلىرىمغا ھەم بارلىق زەھەر ئاشنالىرىغا زەررىچە ساۋاق بولالىسا ، خەلقىم ئالدىدا ئىنسانلىق بۇرچۇمنى ئادا قىلالىغانلىقىمدىن پەخىرلىنەتتىم...

ئا . ئا... دىن
2005 - يىلى 23 - يانۋار

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب 1
ئىككىنچى باب 23
ئۈچىنچى باب 45
تۆتىنچى باب 66
بەشىنچى باب 84
ئالتىنچى باب 101
يەتتىنچى باب 135
سەككىزىنچى باب 158
توققۇزىنچى باب 188
ئونىنچى باب 214
ئون بىرىنچى باب 249
ئون ئىككىنچى باب 281
ئون ئۈچىنچى باب 315
ئون تۆتىنچى باب 345
ئون بەشىنچى باب 362
ئون ئالتىنچى باب 390
ئون يەتتىنچى باب 414
ئون سەككىزىنچى باب 441
ئون توققۇزىنچى باب 477

يىگىرمىنچى باب 491

يىگىرمە بىرىنچى باب 511

يىگىرمە ئىككىنچى باب 532

يىگىرمە ئۈچىنچى باب 568

يىگىرمە تۆتىنچى باب 590

يىگىرمە بەشىنچى باب 613

يىگىرمە ئالتىنچى باب 624

يىگىرمە يەتتىنچى باب 648

يىگىرمە سەككىزىنچى باب 680

يىگىرمە توققۇزىنچى باب 705

ئوتتۇزىنچى باب 738

ئوتتۇز بىرىنچى باب 762

ئوتتۇز ئىككىنچى باب 782

ئوتتۇز ئۈچىنچى باب 798

ئوتتۇز تۆتىنچى باب 831

ئوتتۇز بەشىنچى باب 861

ئوتتۇز ئالتىنچى باب 893

ئوتتۇز يەتتىنچى باب 900

ئوتتۇز سەككىزىنچى باب 926

ئوتتۇز توققۇزىنچى باب 960

قىرىقىنچى باب 976

خاتىمە 1011

بىرىنچى باب

— قەدىردان ، مۇنداق قىلە ، قۇلىقىڭنىڭ ئارقىسىنى كۆرۈپ باقاي ...

— تۇتما جۇمۇ ، ئاغرىيدۇ .

— ۋايىەي ، قۇلىقىڭنىڭ يېرىلىپ كەتكەن يېرى قاقاش باغلاپ كېتىپتۇ...

— مۇئەللىم قۇلىقىمنى يۇلۇپ پىرقىراتقىلى تۇرسا ، سەن نېمىگە چىرقىراپ يۈرىسەن ؟

— قۇلىقىڭنىڭ ئارقىسىدىن قان شۇرقىراپ ئاققاندىن كېيىن قورقتۇم ـ دە...

— ھەي مەدىنە ، سەن چىرقىراپ كەتكەندە ، بىرى بىر نېمە دېۋىدى ، ھەممە باللار كۇلۇشۇپ كەتتىغۇ ؟

— سەن داۋاملىق چېچىنى ئورۇندۇقنىڭ يۆلەنچۇكىگە چىگىپ قويىدىغان سائادەت قارا مەدەك بولمامدۇ . بېشىڭنى يەيدىغان سوبو : «ئېشەكنى ئۇرساڭ ، قېچىر ئۇركۇيدۇ... » دەۋاتامدۇ... — مەدىنەنىڭ سۇتتەك ئاق ، بېجىرىم چىرايى ۋىلىلىدە قىزىرىپ كەتتى .

— ئۇ نېمە دېگىنى ئەمدى ، كۇلۇشۇپ كەتكۇدەكمۇ گەپ ئەمەسكەنغۇ ؟

— ھەي پەپىلىقۇش دېۋەڭ ، شۇنىڭمۇ تېگىگە يېتەلمىدىڭما ؟ بىرىنىڭ مۈڭگۈزىگە ئۇرسا ، يەنە بىرىنىڭ تۇيىقى سىرقىرايدۇ ، دەپ ئۆزىچە ئىككىمىزنى چاپلاپ كەتكىنى ئۇ...

— چاپلىسا چاپلاۋەرسۇن ، مەن چوڭ بولغاندا سېنى ئالماقچى بولغانغۇ...

— ۋىيەي ما قېلىنىنى ، كىچىك چاغلىرىمىزدىكى «ئاغىچا

ئايلام»نى راست دەپ قالدىڭما؟

— ئەمىسە ماڭا تەگكۈڭ يوقما؟

— بولدى قىلە، ئادەمنىڭ ئۈياتقىسىنى كەلتۈرۈپ. ئوقۇماي ئۆرۈمچىگە كېتىدىغان بوپسەن - ھە؟ توۋا، مانىڭ قاراملىقىنى!

— «ئەمدى ئوقۇمايمەن» دەپ يىغلاپ تۇرۇۋاپتىم، دادام بىلەن ئانام ھېچنېمە قىلالمىدى. نەق شۇ چاغدا ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتىنىڭ باشلىقى ئابلىز ئىمىن دېگەن ئادەم كىرىپ قالدى، ئۇ ئەھۋالنى ئاڭلاپ، بىزنىڭ ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتىمىزنىڭ قارمىقىدىكى مېھمانخانىنىڭ رېستورانىغا ئاشپەز لازىم، قەدىردانىنى ئۆرۈمچىگە ئەۋەتىپ ئاشپەزلىك كۇرسىغا بېرەيلى، دېۋىدى، ئۆيدىكىلەرمۇ ئامالسىزلىقتىن ماقۇل دېدى.

مەدىنە چىمچىلاق قولىنىڭ ئۇچىنى چىشلەپ ئۇزۇن جىمىپ كەتتى.

قەدىردان بىلەن مەدىنە بىر مەھەللىدە تۇغۇلۇپ، كىچىكىدىن تارتىپ بىر كوچىدا بىللە ئويناپ چوڭ بولغان باللار. مەدىنەنىڭ دادىسى ئابدۇسالام، ئانىسى ئەلانۇر ئاتىسا ئاتىقى، تۇتسا سېپى بار نامى يوللۇق دوختۇرلاردىن ئىدى. تۇغۇت دوختۇرى ئەلانۇر قەدىردانىنى تۇغدۇرۇپ تۆت ئاي تۆت كۈن بولغاندا مەدىنەنى تۇغدى. قەدىردان بىلەن مەدىنە خۇددى ئاكا - سىڭىللاردەك چوڭ بولدى. ئۇلار كوچىدا باللار بىلەن ئوينىغىلى تۇرسا، خەقلەر ئۇلارنى: «چىلگە باشلار» دەپ قويۇشاتتى. دېمىسىمۇ ھەر ئىككىلىسىنىڭ سېرىپ چۇشۇرۇۋەتكەن تاقىر بېشى دۇپدۇگىلەك بولۇپ، مەدىنەنىڭ چوققىسىدىكى ئىنچىكە ئۆرۈپ قويغان بىر تۇتام چېچى چاشقان قۇيرۇقىدەك قۇلىقىدا پىلدىرلاپ ساڭگىلاپ تۇراتتى. قەدىردانىنىڭ كۆكىرىپ تۇرغان تاقىر بېشىنىڭ ئارقا تەرىپىدىكى «نىياز چېچى» نىمۇ ئۆرۈپ قويغاچقا، گەجگىسىگە كەندىر چىگىسى ئېسىپ قويغاندەك كۆرۈنەتتى. شۇڭا، باللار مەدىنەنى: «چوقاباش» دەپ چاقىرسا، قەدىردانىنى: «گەجگەمباش» دەپ، چېچىنى تارتىپ ئوينىشاتتى...

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

خەيرىيەت ، ئۇلار بىرىنچى سىنىپتىن ئوتتۇرا مەكتەپكە چىق-قىچىلىك بىر سىنىپتا ، بىر پارتىدا ئولتۇرۇپ ئوقۇشتى . مەدىنە تال چىۋىقتەك نازۇك ، خۇش پېئىل ، ئاق كۆڭۈل ، سەمىمىي قىز بولدى . قەدىردان ئەمدىلا 14 ياشقا كىرگەن بولسىمۇ ، شاھ مەھەم-مەتنىڭ مەدداھلىق رىۋايەتلىرىدە تەسۋىرلەنگەن قاشلىرى بىلەك-تەك ، كۆزلىرى جامدەك ، كۆكرەكلىرى دىۋىدەك ، بويى ئۆسكەن-لەك بالا بولدى . قەدىردانىنىڭ سۆز - ھەرىكەت ، يۈرۈش - تۇ-رۇش ، مۇئامىلىلىرىدىن قورقۇمسىزلىقى ، تەۋەككۈلچىلىكى ، كەسكىنلىكى چىقىپلا تۇراتتى . ئۇنىڭ 7 - سىنىپنى پۈتتۈرمەي چىقىپ كېتىشىگىمۇ ئاشۇ چۇس مىجەزى سەۋەب بولغانىدى . ھەپتە ئالدىدا ، قەدىردان دەرس ئاڭلاۋېتىپ ئارقىسىدىكى بالىنىڭ سىياھ قۇتىسىنى ئەمدىلا ئېلىپ تۇرۇشى ، مۇئەللىم بورنى ئۇنىڭغا ئاتتى . بور ئۇنىڭ پېشانىسىگە «تاقلا» قىلىپ تېگىشى ، بالىلار پاراققىدە كۈلۈشۈپ كېتىشتى .

— دەرس ۋاقتىدا نېمىگە ئارقاڭغا قارايسەن ؟

— مۇئەللىم ، قەلىمىمنىڭ رېڭى قالماپتىكەن ، — بالىلارنىڭ كۈلكىسىدىن قىزىرىپ كەتكەن قەدىردان ئاچچىقىنى ئارانلا بېسى-ۋالدى ، — ئادەمگە بور ئېتىپ...

— ۋۇي ، كۈرۈك توخۇدەك ھۈرپىيىسەنغۇ ؟— ماتېماتىكا مۇئەللىم تاقىلداپ يېتىپ كەلدى ، — ماڭا قىلىدىغان گېپىڭمۇ بار ئوخشىمامدۇ ؟

— قەلەمدە رەڭ بولمىسا دەرسلەرنى نېمىدە يازىمەن ؟ يازمى-سام ، پۈتلىرىدىكى مايماق كېپىشلىرىنى ئاتالا...

بىر سىنىپ بالا پاراقلاپ كۈلۈشتى ، ئىزا تارتقىنىدىن بويۇن-لىرىغىچە قىزىرىپ كەتكەن مۇئەللىم ئېتىلىپ كەلگەنچە قەدىردان-نىڭ كاچىتىغا بىرنى سالدى . ئەمما ، مۇئەللىم دوسكا ئالدىغا كېلە - كەلمەي ئارقىسىدىن ئۇچۇپ كەلگەن سىياھ قۇتىسى ئۇنىڭ ئاپئاق كۆڭلىكىنى كۆپكۆك بوياۋەتتى . غەزەپتىن تاتىرىپ كەتكەن مۇئەللىم قەدىردانىنىڭ قۇلىقىدىن تۇتۇپ چاقپەلەكتەك پىرقىرىتى-

ۋەردى ، مەدىنە قاتتىق چىرقىرىۋەتتى . شۇ چاغدىلا قولاق ئارقىسى-دىن يامراپ چىققان قان بويۇن ھەم ياقىلارنى قىپقىزىل بويىۋەتكەن-لىكىنى كۆرگەن مۇئەللىم ئەندىكىپ قەدىرداننىڭ قولىقىنى قويۇ-ۋەتتى…

مانا قەدىردان مەكتەپكە كەلمىگەن ھەپتىدىن بېرى ، مەدىنە ئۇچۇن مەكتەپ ئىچى چۆلدەرەپ قالغاندەك بىلىندى . ئۇ يوللارغا ئۈمىد بىلەن تەلمۈرۈپ قارايتتى ، ئەتىگەندە مەكتەپكە ماڭغاندا ناھىيىلىك پارتكوم قورۇسىغا كۆز تىكەتتى . قىسقىسى ، قەدىردان-سىز بۇ كۈنلەردە ئۇ چۈشەكمىگەندەك گاراڭ بولۇپ يۈردى… توۋا ، چوققىسىدا چاشقان قۇيرۇقىدەك ئىنچىكە ئۆرۈم چېچى ، گەجگىسى-دە كەندىر چىگىسىدەك نىياز چېچى قويۇۋالغان بۇ «چىلگە باشلار» نىڭ ئەمدىلىكتە بىر - بىرىنى كىنەيدىغان ، كۆرمىسە كۆرگۈسى كېلىدىغان ئۆسمۈرلۈك باغلىرىغا قەدەم ئېلىشىنى كىم ئويلىغان ؟ تېخى ئۆزئارا تەكەللۇپ قىلىپ كېتىشلىرىچۇ… مانا ھەش - پەش دېگۈچە بالىلىق كۆكلەمنى ئۆزىتىپ قويۇپ ، ھەر ئۇچراشقاندا بىر - بىرىگە «كۆز سالىمى» قىلىدىغان ، بىر - بىرىنى باشقىلاردىن قىزغىنىدىغان ، يۈرەككە تالىق گەپ - سۆز-لەردىن قىزىرىدىغان بولۇپ قېلىشتى… مەدىنە بىرەر ئوغۇل بالا بىلەن ئۇزاقراق مۇڭدىشىپ قالسا ، قەدىردان نەچچە كۈنگىچە كۆڭ-لىدە باتناپ قالاتتى . ئەگەر قەدىردان قىزلار ئىچىدە ئۆزىنى كۆر-سىتىپ ، كۈلكە - ھەزىل قىلىپ قالسا ، مەدىنە كۆڭلى غەش ھالدا بۇرۇقتۇم بولۇپ يۈرەتتى ياكى قارا قېشىنى يىمىرىپ ، تۇمشۇقىنى دومسايتىپ تاتلىقىنا زەردە قىلىۋالاتتى ، تېخى قەدىرداننى بىرەر - ئىككى كۈن كۆرمەي قالسا ، «كىم بىلەن چاتاقلىشىپ يۈرىدىغاندۇ ؟ » دەپ ، كۆڭلىنىڭ ئەلەمزىدە بولۇپ كېتىشلىرىچۇ تېخى… مەدىنە قەدىرداننىڭ ئوغۇل بالىلاردا كەم تېپىلىدىغان قاملاشقان سىن - سىپاتىدىن زوقلىناتتى ، ئۇنىڭغا يوشۇرۇنچە ھەۋەس قىلاتتى ، كەلگۈسىدىكى بىر كۈنلەرنى كۆز ئالدىغا كەلتۈر-سە ، كۆڭلى مېھىر ۋە لەززەتكە تولاتتى…

مەدىنە بۈگۈن ئەتىگەن ساۋاقداشلىرىدىن قەدىردانىنىڭ ئۈرۈمچىگە كېتىدىغانلىقىنى ئاڭلاپ، قانداقتۇر بىر نەرسە يۈرىكىگە غاسىسىدە سانجىلغاندەك بولدى. ئۇ مۇئەللىمدىن «ئاشقازىنىم قاتتىق ئاغرىپ كېتىۋاتىدۇ» دەپ رۇخسەت ئالدى - دە، ئۇدۇل ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئائىلىلىكلەر قورۇسى ئالدىغا كەلدى. «يېزا خىزمىتى بۆلۈمى»، «تەشۋىقات بۆلۈمى»، «خەلق ئىشلار بۆلۈمى» قاتارلىق بۆلۈملەرنىڭ بۇجاڭلىرى ئۈچۈن بىر يۈرۈش ئايرىم - ئايرىم قورۇلار خۇددى تىزىپ قويغان چاقماق قەنتتەك قاتىرىسىغا سېلىنغانىدى. تال - بوستانلىق، نادىر - ئەتىۋارلىق گۈل - گىياھلار ئېچىلىپ كەتكەن، تاملىرى ناۋات رەڭ چاقچۇق بىلەن بېزەلگەن ئەڭ چەتتىكى قورۇدا «تەشكىلات بۆلۈم» باشلىقى ئاباس بۇجاڭ ئولتۇراتتى. ناھىيىلىك پارتكوم بويىچە «تەشكىلات بۆلۈم» باشلىقى ئاباس بۇجاڭنىڭ ھۆرمەت - ئىناۋىتى خېلىلا يۇقىرى ئىدى. ئۇنىڭ ئايالى خەيرىگۈل بولسا، ئوقۇتقۇچىلار سېپىدە بىر ئۆمۈر جاپالىق ئىشلىگەن داڭلىق ماتېماتىكا مۇتەخەسسىسى، دەپ تەرىپلىنەتتى.

ئۆيگە كىرىشتىن خىجىل بولغان مەدىنە قەدىردانىنىڭ چىقىپ قېلىشىنى كۈتۈپ، ناھىيىلىك پارتكوم ئائىلىلىكلەر قورۇسى دەرۋازىسى ئالدىدا ساقلاۋاتقان مۇشۇ دەقىقىدە، ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى قارمىقىدىكى «ياشلار بىناسى»نىڭ دىرېكتورى ئوبۇلھەسەن قەدىردانىنى ئۈرۈمچىگە ئاشپەزلىك ئۆگىنىش كۇرسىغا ئەۋەتىش توغرۇلۇق ئاباس بۇجاڭنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ بولۇپ، ئۆزىنىڭ ھال - ئەھۋالى ئۈستىدە داد ئېيتىۋاتاتتى. لېكىن، ئىچكەركى ئۆيدە كىتاب كۆرۈۋاتقان قەدىردانىڭ كۆزى كىتاب سەھىپىلىرىدە بولسىمۇ، قۇلىقى ئۇلارنىڭ سۆھبىتىدە ئىدى.

— 700 توننىدىن ئارتۇق! — دېدى ئاباس بۇجاڭ ئېغىر تەلەپپۇزدا، — قۇرۇق يەل - يېمىشنى نېمانچە يىغىۋالغان؟

قانداق قىلىمەن، ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى يۇقىرىدىن تەقسىم قىلغان ئوقۇغۇچى ياكى ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۇ-

رۇق ـ تۇغقان ، باللىرى بولسۇن ، ھەممىنى مېنىڭ تارماقلىرىمغا ئورۇنلاشتۇرىدۇ . مەن ئۇلارنى بېقىشىم كېرەكتە ... شۇڭا ھەر-خىل ئامال ـ چارىلەرنى قىلىۋاتىمەن .

— قۇرۇق يەل ـ يېمىش نەم ئامبارلاردا تۇرىۋەرسە بۇزۇلىدۇ ، — دېدى ئاباس خاپا بولغان ئاھاڭدا ، — بۇ... بۇ قىپقىزىل زىيان ـ دە ! شۇڭا بۇ 700 تونىنا بىر نېمىنى دەرھال بىر تەرەپ قىلىۋەت ...

— بولىدۇ ، بۇجاڭ ، بولىدۇ ... مەن ئۇنىڭ كويىدا بولاي .

— كويىدا بولۇش بىلەن ئىش تاڭاتمايدۇ . توپ ئالىدىغان يەرلەرگە ئادەم ئەۋەتىپ ، دەرھال ئالاقىلەشكىن ، بولامدۇ ؟

— خوش... خوش... بۇجاڭ... ئەمىسە مەن چىقاي ...

— توختا ، مەنمۇ ئىدارىگە بارىمەن ، ئىككىمىز بىللە چىقىپ كېتەيلى .

ئاباس بۇجاڭ چاپىنىنى ، ئايغىنى كىيىۋاتقان مۇشۇ پەيتتە ، دەرۋازا ئالدىدا قەدىردانىنى ساقلاۋاتقان مەدىنە جىددىيلىشىپ ، ئۇ-ياقتىن ـ بۇياققا مېڭىپ ھويلا ئىچىگە قارىماقتا ئىدى . ئۇ تاقەت-سىزلىنىپ : «بېشىڭنى يەيدىغان جۇۋاينىمەك كەتكۈر تەرسا ، ئۆ-زىنى ئەجەب ئەتىۋار قىلىدا... » دەپ تۇمشۇقىنى بىر ئەپلىك دومساي-تىپ تىللاپ تۇرۇشى ، ئاباس بىلەن ئوبۇلھەسەن قولتۇقىغا پوپكى-لىرىنى قىستۇرغان ھالدا ھويلىدا كۆرۈندى ، ئۇلارنىڭ مېڭىش يۆنىلىشى ئوخشاش بولمىغاچقا ، دەرۋازا ئالدىدا توختاشتى . 44 ـ 45 ياشلارنىڭ قارىسىنى ئالغان ئاباس ئوتتۇرا بوي ، تەمبەل ، قىزىتىلغان مىس تەلەڭگىدەك قىزغۇچ قارىراق ، دۇپدۇگىلەك يۈ-زى پارقىراپ تۇراتتى . ئۇ ياشلىقىدىن تارتىپ ئېغىر ـ بېسىق ، سالماق ، كەم سۆز بولغاچقىمۇ ، گەپ قىلغاندا تەمكىن ، ھەربىر سۆزنى خۇددى تارازىدا ئۆلچەۋاتقاندەك ئالدىرىماي قىلاتتى .

— ئوبۇلھەسەن ، — دېدى ئاباس ئېغىر تەلەپپۇزدا ، — ئەمدىلا 14 ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان بالىنى ئورۇمچىگە ئەۋەتىپ ، پۇل تۆلەپ قىلغانغا تۇشلۇق بىر نېمە ئۆگىنەلەرمۇ ؟

— ئاباس بوجاڭ ، خاتىرجەم بولسىلا ، — ئوبولھەسەن ئو-
رۇق ، ئۇچلۇق ئېڭەكلىرىنى سىلاپ قويىدى ، — قەدىردان ئالدى-
مىزدا چوڭ بولغان بالا ، ئۇنىڭ قانچە جىڭ ، نەچچە سەر كېلىدىغان-
لىقى ئۆزۈمگە ئايان ، ئۇ چوقۇم ياخشى ئۆگىنەلەيدۇ ...
— «ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى»نىڭ باشلىقى ئابلىز ئى-
مىنمۇ ئاغزىنى تاتلىق ئېتىپ قەدىردانىنى ماختاۋاتىدۇ . ھەي
تاڭەي... بۇ بىر قارام ، تەۋەككۈلچى بالا... تېخى ئويۇن
باللىرى - دە....
— ئا بۇجاڭ ، ئاشۇنداق قارام ، تەۋەككۈلچى ، باشقىلاردا يوق
خاسلىققا ئىگە باللار ئىسلاھات - ئېچىۋېتىشنىڭ نوچىلىرى ،
ئۇچار دۇلدۇللىرى ، سەرخىل سەردارلىرى بولىدۇ دېسىلە...
— ھەي بولدى ، بولدى ، سىلەرگە گەپ تو شاتقىلى بول-
مايدۇ ... ھەر ھالدا كۆز - قۇلاق بولۇڭلار ، ھە ، ئۇنى ئۇرۇمچىگە
كىم ئاپىرىپ ئورۇنلاشتۇرۇپ قويماقچى ؟
— شىنجاڭ مېھمانخانىسى بىلەن ئالاقىلىشىپ بولدۇق .
«ئەمگەك مۇلازىمەت شىركىتى»نىڭ سەيگۇيۇەنى جاپپار ھاجىمغا
ئىككى ماشىنا گۈلە - قاق بېسىپ بېرىمەن ، شۇنى سانقاچ قەدىر-
داننى بىللە ئەكېتىدىغان بولدى .
— قەدىرداننىڭ رەسمىيىتىچۇ ؟
— شىنجاڭ مېھمانخانىسى ئاشپەزلىك كۇرسىنىڭ ئالتە ئايلى-
قى ئۈچۈن 2 مىڭ سوم تۆلەيدىغان بولدۇق...
— 2 مىڭ سومنى مەن بېرەي ، — دېدى ئاباس بوجاڭ يولىغا
راۋان بولۇپ ، — بولمىسا قەدىرداننى ئەۋەتمەيمەن .
ئوبولھەسەن قاققان قوزۇقتەك تۇرۇپلا قالدى ، ئاباسنىڭ
ئارقىسىدىن بىر ھازا قاراپ تۇرۇپ ، ئۇمۇ ئۆز يولىغا ماڭدى .
دەرەخ ئارقىسىدا ھەممە گەپنى ئاڭلىغان مەدىنە يۈرىكى پۇچىلانغان
ھالدا كەتمەكچى بولۇپ تۇراتتى ، قەدىردان يۈگۈرۈپ چىقىپ قال-
دى . بىردىنلا يۈرىكى سېلىپ كەتكەن مەدىنە ئاستا تو ۋلىدى :
— قەدىردان !

— ۋۇي مەدىنە ، بۇ يەردە تۇرسەنغۇ ، مەكتەپكە بارمىدىڭما ؟
— رۇخسەت سورىغان .
— نېمىشقا ؟
— سېنىڭ بىلەن كۆرۈشەي دەپ…
— مەنمۇ شۇ تۇرقۇمدا سېنى ئىزدەپ مەكتەپكە ماڭغان…
— ئەمىسە يۈر ، مەدەنىيەت يۇرتىنىڭ بېغىغا كىرەيلى .
— ھەي ، ئەڭ ياخشىسى كوئېنلۇن باغچىسى…

كوئېنلۇن باغچىسى شەھەرنىڭ سىرتىدىراق بولسىمۇ ، ئانچە يىراق ئەمەس ئىدى . بۇ باغچا 60 ـ يىللاردا «كوئېنلۇن سۇ ئامبىرى» دەپ ئاتالغان ، ئەتراپلىرى قومۇش ، يىكەن ھەم ياش كۆچەتلەر بىلەن قاپلانغان ئاجايىپ زور كۆل ئىدى . ئىسلاھاتتىن كېيىنلا بۇ كۆلنىڭ ئەتراپلىرى قورشىلىپ ، راۋاق ، شىپاڭ ۋە ھەر خىل دەم ئېلىش ئەسلىھەلىرى ياسىلىپ ، بارا ـ بارا باغچىغا ئايلىنىپ كەتكەنىدى . قەدىردان بىلەن مەدىنە كۆلنىڭ ئۇ تەرىپىدى- كى ئېگىز ھەم قېلىن ئۆسكەن يىكەنلىك ئىچىدىكى دەم ئېلىش سۇپىسىغا كېتىشتى … زېھنىياتلىق ئوقۇرمەنلىرىمىز بۇ ئىككى ئۆسمۈرنىڭ تومتاقلا باشلانغان سۆھبىتىنىڭ ئاخىرىغا قىزىقماي قالمايدۇ ، دەپ ئويلايمەن . قېنى ھەممىمىز ئۇلارنى ئۈركۈتۈۋەتمەي ماراپ باقايلى…

قەدىردان بىلەن مەدىنەنىڭ مۇڭدىشىۋاتقىنىغا بىر سائەتتىن ئېشىپ قالدى . قەدىرداننىڭ مەدىنەنى ئىزدەپ مەكتەپكە مېڭىشىمۇ تاسادىپىي ئەمەس ئىدى . بۈگۈن ئەتىگەنلىك ناشتىدا ئاباس بۇجاڭ ئايالى خەيرىنگۈلگە ، دوختۇر ئابدۇسالام بىلەن ئەلانۇرنىڭ تۇركىيە- گە چىقىپ كېتىش ئۈچۈن بەزى رەسمىيەتلەرنى ئۆتىگەنلىكىنى دەپ بەردى… «ئالتە ئايغىچە مەدىنەنى كۆرمەي چىدىغىلى بولار- مۇ ؟ !» دەپ ساراسىمىگە چۈشۈپ قالغان قەدىردان ئۈچۈن بۇ خەۋەر خۇددى «تېرىق پاتمىغان گېلىمغا ئات كاللىسى غولدۇر ـ غوپ» دېگەندەكلا بولدى . شۇڭا ئۇ باياتىن بېرى بۇ توغرۇلۇق مەدىنەنىڭ گەپ ئېچىشىنى كۈتكەن بولسىمۇ ، بىراق بۇ قىز قەدىرداننىڭ

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com